

VILÁGOSÁG

Kiket zártak ki a kolozsvári Ugyvédi Kamarából?

KOLOZSVAR, 1917 október 26, vasárnap

A MAGYAR NEPI SZÖVETSEG KÖZPONTI NAPILAPJA

IV. ÉVFOLYAM 267. szám

Biznunk kell a pénzben

Irtó: **BENDE BÉLA**, MNSZ országgyűlési képviselő

A pénz stabilizációja megfontolt. Állandó értékű pénzünk van s tudjuk, hogy megteremtettük mindazokat a feltételeket, ami ehhez szükséges. Megrendszabályoztuk a nyereségvágy féktelését, egyensúlyba hoztuk a termelés és fogyasztás viszonyát, kiegyenlítettük a kereslet és kínlat közötti diszharmoniót, mindazt gazdasági életünk irányító, racionalizáló és védelmi törvényei segítségével.

De vajon elég-e a pénz védelmére a parlament törvényhozó munkája, a paragrafusok sokasága? — Ugyánis nem elég! Ehhez a munkához még többet kell adnia munkájának és fegyelmességének magának a pénzforgató közönségnek. Népeinknek tudnia kell, hogy a stabilizáció tényezői között ő is éppen olyan fontos és jelentős tényező, mint akár a termelés fokozása, az áruelemezés rendszere és pontossága. Tudnia kell, hogy az áldozatot a dolgozó nép hozta, a fedezetet munkája szűlte, árban ő adta, tette le a haza oltárára s akkor, amikor nem tud éppen olyan komolylyá és nyelkülkévé lenni az új pénzzel szemben, mint amilyen volt az áldozathozatalban, veszélyeztetni s értékét csökkentve megsemmisíteni a magához és áldozata értékéhez — lebecsüli önmagát.

Nem könnyű dolog ezt a lelki stabilizációt az új pénz iránt valóra váltani. Akadály először a múlt inflációs pénze, amellyel szemben jogosan tanúsítottuk bizalmatlanságot és ennek következményeképpen igyekeztünk szabadulni tőle. Az inflációs pénz nem volt alkalmas sem magán, sem közéletünkben arra, hogy a jövőre néző gazdasági terveket készíthessünk, de még a mindennapi életszükségleteink beszerzésénél is jó volt bizalmatlannak lenni. Amit ma bizonyos összeggel megvásárolhatunk, egy hét múlva az összeg kétszereséért sem kaphatjuk meg. Ezt a helyzetet, lelki beállítottságot kell megváltoztatnunk. A ma pénze stabil — stabil még akkor is, ha áremelkedések mutatkoznak itt-ott. Ezzel a pénzzel szemben bizalommal kell viselkednünk.

A kormány egyetlen lejt sem bocsát ki fedezet nélkül, de nincs is erre kényszerítő körülmény. Az államháztartás költségvetése egyensúlyban van, a termelés teljes egészében belföldi építő világnak szolgálatában áll, minden áru, amit iparunk vagy mezőgazdaságunk termel, népünk jólétét fokozza s egyúttal újabb többletbevitel is, amellyel a termelés további emelkedését biztosítjuk. Háborús termelésünk nincs, ami megengedné a pénzünket, fegyverszállítási költségeinket pedig csak azt jelenti, hogy 20 százezrel kell a békébéli állami terheket emelni.

Igaz ugyan, hogy vannak olyan ármegmozdulások, amelyek közönségeseket zavarnak, de ezek a jelenségek abból, hogy a pénz, mint esemény, annyira új, hogy a nagy munkáját az árak viszonyairól rendezésében elvégezni még nem tudta. A kormány állapított meg új árakat, de csak az új pénz közfelfogása, fogadása tartja majd fel a védelmeket, az áreltelődéseket. Ezeket rendezni kell az ármegállapító közönségnek. Mára a pénz is hatalmi tényezővé vált a szempontból. A kétség nélküli rendszertől stabil pénz olyan ármegállapító tényező, hogy csak a közönségben tud meggyökereződni. Legyen tehát ármegállapító és megőrző, mert valójában, amikor ármegállapítások — emelkedések és esések — vannak, ez éppen pénzünk stabil

voltát jelenti, azt, hogy képes már árakat szabályozni és egyensúlyba hozni. Ha pénzünknek ebben a munkájában a közönségünk is segítségére siet azzal, hogy bizalommal és megértéssel viseltetik, akkor ez a munka gyorsabb és tökéletesebb lesz.

Ne siessünk tehát szükségleteinket akkor beszerezni, amikor valamilyen árucikk árkihágását végzi az új pénz, mert ez bizalmatlanságot jelent, zavarjuk a munkájában és kedvezőtlenül befolyásoljuk, s éppen az ellenkezője feltörténni, mint amit várunk. Legyünk tisztába azzal, hogy a stabilizáció sikere tőlünk, mint vásárló és eladó közönségtől, most

már nagymértékben függ.

Nem a múlt, hanem a jövő kell, hogy befolyásoló tényezője legyen magatartásunknak. Városi és falusi dolgozaink szükséglete fedezve van ipari és gazdasági termékek szempontjából egyaránt. A fedezet már mint kezdet is van olyan jelentős, hogy a bizalmunkat a pénzzel szemben megerősítheti. Csak az új stabil pénz tudta valóra váltani a már olyan rég óhajtott és követelt rendszeres közellátást. Hetenként mindenki megkapja a maga kenyéradagját, a cukoradagok szétosztása is már a rendes mederben folyik, lesz olaj és rendre minden ételmiszer. A pontrendszeren keresztül pedig

ruházkodási szükségleteinkhez jutunk hozzá, nem egyszerre, de fokozatosan többhöz és többhöz, aszerint, ahogyan az új stabil pénzünk segítségével a termelést fokozni tudjuk.

Ma ezeket a közzét és a dolgozókat ezeket biztosító jelenségekben kell a pénz erejét és vásárlóképességét figyelni, nem pedig a kezes kirakatok áraiban, vagy a piac azon részén, ahol azok dolgoznak, akik az árak tervszerű felverésével gazdagodnak. Ott nekünk azért van keresni valónk, hogy ezeket a hiányokat leleplezzük, nem pedig, hogy ezek munkájára megingassa bizalmunkat abban, amit magunk csináltunk és teremtettünk meg.

A stabilizáció a miénk, erre úgy kell nézünk, mint munkánk eredményére. Aki ahhoz olyan magatartással közeledik vagy azzal úgy bánik, ami azt veszélyezteti, azt féltre kell állítani, be kell zárni,

hogy ne is lásson pénzt, amit nem tud megbecsülni. Így kell megakadályozni, hogy a becsületes dolgozók bizalmát megingathassa a pénzzel szemben.

Készítsünk terveket magánéletünkben és közéletünkben egyaránt. Lehet, hogy ezek a tervek nem fognak kétszerkettő pontossággal megvalósulni, de van ennek két igen fontos jelentősége.

A tervkészítő elindul a pénz iránt való bizalom útján s minden eslekedeténél ez lesz a rugója, mozgató ereje, sőt védelmére fog kelni a pénz értékének, mert terve erre ösztönzi. Másodsor a sok kis terv egy olyan légkört teremt meg, melynek melegében, közhangulatában a pénz támadói visszaszorulnak és a védők előtérben nyomulva, elvégzik a nagy feladatot: a pénz lelki stabilizációját mindannyiunk lelkében — mindannyiunk érdekében.

Románia új gazdasági egyezményt köt a Szovjetunióval

Házkutatás Titel Petrescu jobboldali szociáldemokrata pártjában központosítják a textilipart

BUKAREST. — A Szovjetunió és Románia között a belsőleges politikai kapcsolatokon kívül egyre jobban megszilárdul és kíméljül a gazdasági és kereskedelmi kapcsolat is.

Az Agerpress jelentése szerint rövidesen gazdasági küldöttség utazik Moszkvába, hogy új kereskedelmi szerződést kössön Románia képviselőiben a Szovjetunióval. Az új kereskedelmi egyezmény megkötése azért is szükségessé vált,

mert a régi szerződés rövidesen lejár.

Tekintettel arra, hogy a Szovjetunió már a múltban is számszorosra tanúsította a román gazdasági élet fellendítésére irányuló törekvésének, román kormánykörökben szilárd az a meggyőződés, hogy az új tárgyalások, valamint a megkötendő új szerződés — román gazdasági egyezmény kitűnő alkalmat fognak szolgálni a Szovjetunió és országunk közötti kapcsolatok még fokozottabb elmélyítésére.

A Szovjetunió támogatása már eddig is számos téren megnyilvánult Románia irányában. Tekintettel arra, hogy az öt éves szovjet gazdasági terv megvalósítása során a Szovjetunióban az ipari termelés ismét lényegesen fokozódott, az új árucseré-egyezmény alapján Románia még az eddiginél is nagyobb mértékben fogja érezni a szovjet ipar termelékenységének kedvező hatását.

sítása érdekében a minisztérium a belföldi textilipar központosítását tervezi.

A ROMÁN HADÜGYMINISZTER PRÁGAI LÁTOGATÁSA

PRAGA. — Tegnap Bukarestből megérkezett a cseh fővárosba Lascar Mihail tábornok, a román hadügyminiszter. A miniszter meglátogatta Svoboda cseh tábornokot. A román hadügyminiszter kíséretében Romulus Costescu gárdahadosztálytábornok, valamint a miniszter segédtitjze, Pozenanu ezredes vannak.

EREDMÉNYESEN FOLYIK KÖRÖSKISJENŐ MELLETT AZ ÚJ PETRÓLEUMKUT Feltárasa

Arad megyében Szopodor község közelében és Köröskisjenő határában — mint megírta — gazdag petróleummezőre bukkantak, amelyek feltárasát már megkezdték. A Creditul Miner petróleumvállalat május 27-én kezdte meg az első petróleumkut furási munkálatait és szeptember hónap végén már 1605 méter mélységben folyt a kut feltárasa. A munkálatok lendületesen haladnak előre az új petróleum-lelőhelyek feltárasára és kihasználására.

100 géppisztollyal és 4000 darab tölténnyel fegyverezte fel magát Bratianu-pártja

BUKAREST. — A katonai ügyész pénteken tovább folytatta a nyomozást a Bratianu-párt helyiségeiben. Megállapítást nyert, hogy a Bratianu-párt az 1914. évi fordulat alkalmával 100 darab önműködő géppisztolyt, hamis kiutalás alapján pedig az egyik fegyverraktárból 4000

darab töltényt is vételezett fel.

Tegnap házkutatást tartottak a Titel Petrescu-féle jobboldali volt szociáldemokrata párt helyiségeiben is, ahol nagymennyiségű bűjtogató propagandaanyagot találtak és koboztak el. A vizsgálat folyik.

Nagymennyiségű cserzőanyagot és nyers bőrt kap Románia Argentínából

Az Agerpress jelentése szerint néhány nap múlva román gazdasági bizottság utazik Argentínába. A bizottság tagjai az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium műszaki szakemberei, valamint a romániai bőr- és cserzőipar képviselői lesznek. A bizottság gazdasági egyezményt köt Argentínával, amely egyezmény értelmében Ar-

gentina nagymennyiségű cserzőanyagot és nagymennyiségű finom bőrt szállít Romániának. Az egyezmény alapelveit Schiopp Bucur ipar- és kereskedelemügyi államtitkár legutóbbi külföldi útja alkalmával már lefektette.

Az Argentínából behozandó nagymennyiségű finom nyersbőrt az argenti-

KÖZPONTOSÍTIK A ROMÁNIAI TEXTILIPART

Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium a belföldi textilipar központosításának és egységes irányítás alá helyezésének módjait tanulmányozza. Az elsőrendű nyersanyagoknak a textilgyárak közötti gazdaságos szétosztása megvaló-

Attlee bevallása szerint is egyre rosszabbodik az angol gazdasági helyzet

Sztalinnal folytatott megbeszéléséről számolt be Zilliacus az angol képviselőházban

A budapesti rádió londoni jelentés alapján ismerteti azt a beszélgetést, ami nemrégben Sztalin vezértábornagy és Zilliacus angol munkáspárti képviselő között alakult ki, annak moszkvai látogatása során.

A Belgrádi Tájékoztató Iroda felállította a kapcsolatot Sztalin generalisszimusz kijelentette, hogy ez nem jelent kísérletet újabb Komintern felállítására. Az Internacionálé teljesítette feladatát és a különböző államok kommunista pártjai annyira megrosódtak, hogy nincsen többé szükség központi vezetésre.

Sztalin vezértábornagy a továbbiakban kifejtette, hogy a Belgrádi Tájékoztató Iroda felállítása nem befolyásolja a Szovjetunió eddigi külpolitikáját, mert az továbbra is a politikai és gazdasági kapcsolatok kifejlesztésére törekszik valamennyi országgal. Főleg az Egyesült Államokból és Nagybritanniából van szó. Abban az esetben azonban, ha ez a két állam nem akar szorosabban együttműködni gazdasági és politikai vonalon a Szovjetunióval, a Szovjetunió nem erőszakolja ezt az együttműködést, mert enél-

kül is meg tud lenni.

— Ezek az Államok — mondotta Sztalin vezértábornagy — úgy is be fogják látni, hogy a tartós béke érdekében szükséges a világ összes államainak politikai és gazdasági együttműködése.

ALLIANDON CSÜKKEN ANGOLOESZAG ARANYKÉSZLETE

MOSZKVA. — Londonból jelentik, hogy az angol képviselőház tovább folytatta a parlamenti felirati vitát. A vita során az ellenzék részéről Eden szólt fel és kijelentette, hogy Anglia olyan mértékben veszíti el az arany tartalékait, amilyen mértékben az amerikai dollár-kölcsönt elköltötte. Attlee miniszterelnök a vita során elmondta, hogy a parlament augusztusi feloszlása óta erősen rosszabbodik az angol gazdasági helyzet. Az egyik munkáspárti képviselő pedig kifejtette, hogy a keleteurópai államok dollárkölcsön nélkül is rendezhetőek gazdasági életüket.

Sir Stafford Cripps, az új angol gazdasági miniszter felhívással fordult az

angol bányászokhoz, hogy a gazdasági csúsz kiküszöbölésére emeljék a szén termelését.

Bejelentette továbbá azt is az alsóházban, hogy az élelmiszerbehozatalra fordítandó összeget 25 millió fontsterlinggel csökkentik. Megszüntetik a dohánybehozatalt, leszállítják a cukorfejladagokat és valószínűleg a buszfejladagokat is.

Az angol hírszolgálat legújabb jelentése szerint Skóciában tovább tartanak a bányász-ésérők. Walesben pedig számos bányában tették le a munkát, a sztrájk percrel-percre tovább terjed. Az eddigi sztrájkok következtében az angol széntermelés naponta 138.000 tonna szénnel kevesebbet termel.

BEVIN A SZOVJETUNIO SZÉKÉPERŐL

LONDON. — bevin külügyminiszter megjelent az El Almeti csatlakozó részvételt volt front-híresek nagygyűlésén. ahol kijelentette, hogy „nem szabad elfeledkezni arról a szerepről, amelyet a Szovjetunió játszott a nagy

győzelem kivívásában. Az El Almeti és a sztalingrádi csata szoros összefüggésben — ezt a fegyverbarátságot nem szabad elfelejteni!

ÚJABB HATALMAS TERT NYERTEK A GÖRÖG SZABADSÁGHARCOSOK

ATHÉN. — A görög szabadságharcosok újabb csapatot mértek a kormányerőkre. A demokrata görög hadvezér Mezoza város környékén sikeres hadműveletet bonyolított le és újabb hatalmas terület nyert. A kormány Athénből egy hadosztályt és egy repülőrajt küldött ki a sztrájkot kormányerővel megpróbáló, de a Szovjetunióval a demokrata hadvezér csapatát Mezoza városát elfoglalták. Megállították továbbá az Edessa erődítményeket is.

Athén idén májusában a görög kormány és az Egyesült Államok kormányának között megkötés jött létre a szaloniki, harizai, koziri, janinai és athéni repülőterek vonatkozásában. Ezeket a repülőtereket az amerikai kormány segítségével korszerűsítik.

Magyar alelnök a képviselőházban

Ugy vette tudomásul közvéleményünk is, sajtónk is Takáts Lajosnak a Magyar Népi Szövetség parlamenti csoportja vezetőjének a demokratikus román képviselőház alelnökévé való megválasztását, mint a világ legtermészetesebb dolgát. Azokat, akik tisztában vannak a demokrácia lényegével és vallják is azt, nem is lephette meg ez a választás. Mert valóban természetes is. Országunk az új típusú népi demokrácia országok közé tartozik, amelyben a nemzetiségek egyenlő jogú állampolgárok, nincs sem faj, sem vallási megkülönböztetés s így egyik ember épp úgy betölthet bármilyen állami vagy közjogi állást, mint a másik.

Igy lett, így lehetett Takáts Lajos magyar képviselő alelnök a demokratikus román képviselőházban.

De ha nem is meglepő Takáts Lajos megválasztása, annál tanulságosabb, s már ezért is jel kell figyelni rá. Mert a Romániában élő magyarságnak — csakugy, mint az egykor Magyarországon élt románoké — egy másik világról is élő emlékei vannak. Manuelt korában például még országgyűlési képviselőnek is csak alig juthatott az itt élő magyarság. Később pedig nemhogy képviselőházi alelnök lehetett volna valaki közülünk, hanem még munkahelyéről is kiűzték. Hasonló volt a románok helyzete is Horthyék idejében. Nem kis utat tettünk meg ettől az időtől.

Igaz, hogy ez az ut alapjaiban különbözött a régi uttól. A romániai magyarság, mai népi vezetőivel az élen, az egykori uszítás, gyűlölködés, külföldre való kacsingatás helyett a megbékélés, a testvéri együttműködés útjára lépett, arra az útra, amelyen a Vörös Hadsereg érkezett hozzánk. Szeg az ut szükségszerűen vezetett oda, hogy teljes jogú állampolgárai lehessünk ennek az országnak, mint ahogy az is bizonyos, hogy a teljes békéhez az ország s abban a magunk minden kérdésének maradéktalan megoldásához is ez az út: a népi demokrácia útja vezet el.

Takáts Lajos ennek az új világnak a megérkezésére is csenget, amikor legközelebb kezébeveszi a képviselőházi csengőt. (d. gy.)

BOLYAI EGYETEMISTA MUNKABRIGÁDOSOK! A Bolyai Egyetemista Munkabrigád október 25-én, szombaton délután 3 órakor nagygyűlést tart a Jog- és Közgazdaságtudományi Kar I. számú tantermében. Kéri a hallgatók és hallgatónők minél nagyobb számban való megjelenését. A brigád október 26-án, vasárnap reggel 6 órakor — jó idő esetén — a város területén végzendő munkára vonul ki.

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG cskémegei szervezete nem november 2-án — mint eredetileg tervezték — tartja meg közgyűlését, hanem november 9-én délelőtt 11 órakor.

VÁLLALATVEZETŐK FIGYELMÉBE! Ma van az utolsó napja az L. P. leltározási nyomtatványok beadásának, a városi leltározási irodákban. Az olyan vállalatokat, amelyek nem szolgáltatják vissza az L. P. nyomtatványokat a mai napon, a szabotázstörvény rendelkezése szerint megbüntetik.

EGYMILLIÓ LEJ ÉRTEKŰ GYÓGYSZERT rejtett el Biasini András buziás gyógyszerész szüleinek Végvár községben lévő lakásán. A gyógyszerészt letartóztatták, a 128-fajta értékes gyógyszert pedig elkobozták.

A kolozsvári MNSz hírei:

Városi tisztújító közgyűlést tart október 26-án, vasárnap délelőtt 9 órakor a Magyar Népi szövetség kolozsvári szervezete. A közgyűlés helye a MNSz Farkas-utca 7 szám alatti székházának nagyszobája.

Tovább folyik a gyűjtés, hogy a Magyar Népi Szövetség népbizottsága biztosítani tudja a szegények megsegítésére rendezendő mikulási és karácsonyi bazarjának sikerét. A népbizottság tagjai a

MEGHAMISITOTTA AZ ÁRSZAMITÁST Weinrich Edgár, a temesvári Texta-gyár tulajdonosa. Hamis adatokkal 20—30 százalékkal emelte az önköltségi árat és ezt a törvénytelen többszörösre növelte a fogyasztók rovására akarta bevezetni. Az árdrágát és szabotálót textilgyárosi letartóztatták.

34 TONNA FUSTFEKETET szállít Románia Jugoszláviának, a román-jugoszláv kereskedelmi egyezmény alapján. Ebből a mennyiségből 14 tonna azonnal kiszállításra kerül, míg a többi a romániai gyárak termelési mennyisége arányában.

A ROMÁNIAI ANTI-FASISZTA SZABADSÁGHARCOSOK SZÖVETSEGE október 26-án, vasárnap délelőtt 11 órakor a Vármegegyháza nagyszobájában nyilvános értekezletet tart. A Romániai Antifasiszta Szabadságharcosok Kolozsvári Szövetségének alelnöke: Haralambie Nicolae alezredes előadást tart „Az új háborús uszítók leleplezése” címen. Belépődíj nincs. A termet kellemesen fűtik.

A MALOMÁROK VIZÉT tisztogatási és javítási munkálatok elvégzésére október 25-én déli 12 órától 28-án délután 7 óráig elzárják. A parttulajdonosok és más érdekeltek a szükséges javításokat és tisztogatásokat a fentjelzett idő alatt kötelesek elvégeztetni.

gyűjtés alkalmával az üzemeket, gyárakat és üzleteket is felkeresik.

Tekintettel arra, hogy a bazar tisztaságát, a közérdekű célokra fordítják, ezután kéri mindazokat, akiknél a népbizottság tagjai megjelennek gyűjtővel, fogadják őket megértéssel és a lehetőséghez mérten támogatják adományaikkal a MNSz népbizottságának komoly célokat szolgáló törekvéseit.

Színházak és mozik műsora:

AZ ALLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ ÉS OPERA MŰSORA:

Szombaton délután fél 4 órakor: Városi vendég. Előadás a tanulmányi részre. Bevezetőt mond Brüll Emánuel kollégiumi tanár.

Este fél 8 órakor: Három a kislány. Sallay Margit és Kallós József fellépésével. Napi bérlet 3 szám.

Vasárnap délután fél 5 órakor: Kovács György fellépésével: Volpone, vagy a pénz komédiája.

Este fél 8 órakor: Három a kislány. Sallay Margit és Kallós József fellépésével.

Hétfőn este fél 8 órakor Sallay Margit operatársnője és Kallós József operatársának fellépésével: Három a kislány.

KOLOZSVÁRI MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: Emberek a havason. Díjnyertes magyar film.

CORSO: Corvetta K. 225.

RIO: Megbélyegzett asszony. A legszébb francia filmek sorozatából. Sessue Hayakawa, Lise Delamare és Victor Francen. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

ROYAL: Kerek Ferkó. A mai korrallaladó filmgyártás büszkesége. Főszereplők: Jávör, Egri M., Berki Lili, Vaszary Piri, Csontos Gyula.

SELECT: Adio Cherie. Főszerepben: Danielle Daricux. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

URANIA: A megbánás napja. (Kol Nidre).

Csattog a csákány...

Gépiparisták önkéntes munkája a gázbevezetésnél

KOLOZSVÁR. — A Dózsa György-ut elején csattog a csákány és cseng a fényes lapát. Az állami gépipari iskola tanulói árkot ásnak a gázcsöveknek. Serényen dolgoznak, hisz önként jelentkeztek. Pénzért egészen másképp dolgozik az ember.

Csoportok alakultak, azok versenyeznek egymással. Minden három fiúnak öt méternyi árkot kell kiásnia.

— Semmi az — legyint az egyik — egyhoppna megeszem.

— No, ne ugrálj, nehéz lesz megemészteni — csillapítják a társai, de félszemmel a munkáját figyelik, nehogy lemaradjanak. A munka nem könnyű, az bizonyos. Néha szikrát vet a csákány a kemény kavicsokon. A levegő eléggé csipős már, de levették a kabát-

jukat s ingujjban dolgoznak.

— A tűznek nem szabad kialudni — idézik Adyt.

A csapat alsó végén pihennek már néhányan. Husz-harminc centivel mélyebbre fúrták magukat a társaiknál, most azt nevetik, hogy azok bosszankodnak.

— Ne siess úgy, hé! Elsül a csákány a kezembe... — évődnek.

— Arról nem tehetünk. A kapanyél is elsülhet...

— Akkor biztos Amerikából hozták — állapítja meg bölcsen az egyik.

Igy évődnek, nevetgelnek egymással, közben egyre nő az árok és a járda szélén egyre magasabb a kihányt kavicsdömpög.

A járőrelők meg-megállanak és

mosolyogva nézik őket. Az árok mellé hengerített vastag csöveket tapogatják, bámulják.

Nem hisznek a szemüknek. Hogy ezt is megértük... A csöveken apró gyermekek ülnek sorjába.

— Tessék mondani, bácsi, ezen a sáncra jön majd a gáz Kolozsvárra? — kérdik egy felsős diaktól.

— Nem, fiam. A sáncra tejet eresztünk Méréből. A mamád csak ül a végibe s tartja majd a kondért, hogy belecsurogjon.

Cseh Tibor, a vezetőtanárjuk is közöttük dolgozik. Bár minden tanár követné példáját, S minden diák a gépiparistákat...

(— Ő. —)

Világosság-Sport

Nemzetközi mérkőzés Kolozsváron

A pozsonyi Zelesniciari kosárlabda csapata ma délután a Dermata együttesével játszik

KOLOZSVÁR. — A pozsonyi Zelesniciari kosárlabda csapata romániai portyája során ma délután 4 órakor a börgyáriak pályáján a Dermata kosárlabda csapatával mér össze erejét. A cseh-szlovákiai együttes a tegnapi délután érkezett meg Kolozsvárra. Az állomáson az OSP nevében Josef Cornel őrnagy, a Szaktanács nevében Dankó Károly, míg a Dermata nevében Mester Ernő sportigazgató, majd Malek József mérnök cseh nyelven üdvözölte a vendégcsapatot.

A Zelesniciari jökepessegi együttes. Romániai portyája előtt Jugoszláviában vendégszerepelt, ahol mindenütt győzött. Bukarestben is sorozatos győzelmeket szerzett, de győzött Marosvásárhelyen is és legutóbb Nagyváradon 41:24 (19:9) arányban legyőzte a Carmen együttesét. Elért eredményei alapján a Zelesniciari Európa egyik legjobb kosárlabda csapata.

A kolozsvári Népi Sportszervezet a Dermatával egyetértésben a Zelesniciari-Dermata nemzetközi kosárlabda mérkőzésre az összes diákok és az iskolák részére egy-egy 5 lejes belépőjegyet állapított meg.

A börgyári csapat a következő összeállításban teszi fel a küzdelmet ma délután 4 órakor a börgyáriak pályáján sorra kerülő nemzetközi kosárlablamérkőzésen: Russu, Gámentzi, Halmágyi, Rajk, Pop, Serbán.

Fennállásának 35 éves jubileumán

Nagyszabású sportünnepséget rendez az Állami Magyar Színházban

KOLOZSVÁR. — A Kolozsvári Kereskedelmi Alkalmazottak Sport Egyesülete vasárnap délelőtt fél 10 órakor az Állami Magyar Színházban nagyszabású sportünnepségek keretében ünnepli meg fennállásának 35 éves jubileumát. A színházban rendezendő ünnepségeken az egyesület országos hírű női és férfi tornászgárdáján, továbbá az asztaliteniszben kívül résztvesz a Victoria Szövetkezet szavalókórusa és a Dermata zenekara is.

A 35 éves jubileumát ünneplő KKASE nagyszabású vasárnapi matinéján az összes kolozsvári szakszervezeti egyesület is felvonulnak.

A KKASE ünnepségre jegyek: elővetelben válthatók a Farkas cipőüzletben (Dózsa György-utca) és a Kereskedelmi és Magánalkalmazottak Szakszervezetében (Kismester-utca).

A szombat—vasárnapi kerületi, bajnoki, barátságos és Román Kupa mérkőzések sorrendje

KOLOZSVÁR. — A szombatvasárnapi kerületi bajnoki, barátságos és Román Kupa labdarugómérkőzésekre a kolozsvári Játékvezető Testület a következő játékvezetőket és határjelzőket küldte ki:

Szombat délután fél 4 órakor a városi sporttelepen: Haggibbor—Vasas II. Vezeti Szabó Ödön, határjelzők: Adorján és Deák.

Vasárnap délután fél 2 órakor: CFR—Tisza. Román Kupa mérkőzés, vezeti Deák (Aranyosgyéres). Határjelzők: Bindász és Crisan. Fél 4 órakor: Universitatea—Vasas barátságos mérkőzés, vezeti Polareczky János. Határjelzők: Deák Ferenc és Moldovan Victor.

A városi kispályán délelőtt fél 9 órakor: CFR—Vasas ifjúsági, vezeti Delbács, határjelző Ciurcu. 10 órakor: KKASE—Mínerul, vezeti György Géza, határjelzők: Lébi és Ciurcu. 12 órakor: Acélárugyár—Textila, vezeti Harasztosi, határjelző Schmidt.

Egyetemi Stadionban délelőtt fél 9 órakor: U—Textila ifjúsági, vezeti Nagy Béla, határjelző Baliban. 10 órakor: U II—CFR II. Vezeti Józsa László, határjelző: Harai. 12 órakor: Dohánygyár—Monostor, vezeti Nicoara, határjelzők: Gáll és Csifó.

A Dermata-pályán délelőtt fél 9 órakor: Acélárugyár—Dermata ifjúsági, vezeti Ince, határjelző Hamar. 10 órakor: Olimpia—Dermata II., vezeti Hamar, határjelzők: Szatmári és Ince.

A kolozsvári JT felhívja az összes játékvezetőket, hogy jelentőseket legkésőbb mindenkor hétfőn este 6 óráig adják be a labdarugó

kerület titkárságához, mert kedd este helyett a jövőben hétfőn este tarja ülését a labdarugó kerület.

SPORTHIRADÓ

A MAGYARORSZÁG—ROMÁNIA Európa Kupa asztalitenisz-mérkőzést Bukarestben vasárnap tartják meg.

Magyarország—Románia nemzetek közötti süketnéma labdarugó válogatott mérkőzés lesz Bukarestben vasárnap.

A ROMÁNIA—LENGYELORSZÁG nemzetközi labdarugómér-

kőzést Kamarás Árpád (Magyarország) vezeti.

A labdarugóvilág bajnokságot 1950-ben rendezik meg Brazíliában. Igy határozott a nemzetközi labdarugószövetség a legutóbbi, Amszterdamban megtartott ülésén. A londoni Olimpiai labdarugómérkőzéseit 1948 augusztus 1—13-ig tartják meg. A nemzetközi labdarugó szövetség kötelékébe tartozó nemzeteknek német csapatokkal nem szabad mérkőzniük és német játékosokat sem szabad szerepeltetniük.

ELVESZTETT

jókedvét visszanyerheti, ha eljön a Magyar Népi Szövetség Kolozsvári Szervezetének második

Tarka Estjére

folyó hó 30-án este fél 7 órakor a Farkas-utcai székházba.

KÖZREMŰKÖDNEK:

A Kolozsvári Koncert Szalonzenekar, a MNSz „Törökves” dalárdája, a „Victoria” Szövetkezet szavalókórusa, Fekete Mihály, az Állami Magyar Színház tagja, Szabó Márta (ének), Szabó Mária (szavalt), Buzogány Jenő (furu'yázás és magán-jelenet), Lakatos Ferenc (hegedű), Topán LuLu és Szabóray Zoltán Kodály „Toborzóját” táncolják.

Zongorán kísér: P. Braun Ilonka. Konferál: Nagy Elck.

Alexandrini pénzügyminiszter figyelmébe!

Elviselhetetlen adóterhekkel sújtották a kolozsvári kisiparosokat és kis-kereskedőket a reakciós pénzügyi közegek

Sürgős tisztogatást a pénzügyigazgatóságon és az adóhivataloknál

KOLOZSVAR. — Egyre több a panasz az adókiutások körül. És jogosan, mert egyes reakciós pénzügyi közegek városzerte sorozatos visszaéléseket követtek el. Az egyes adókiutásoknál sok helyütt egyáltalán nem vették figyelembe az adóalanyok teherbíróképességét és vagy jóval afelett, vagy néhány érthetetlen „jóindulattal” kezelt esetekben, jóval az alatt állapították meg a kivetett adó összegét.

De hadr beszéljenek a számok. Nem érdektelen a nagy tömegből néhány adatot kiragadni. A vendéglős szakmában például a Cseretőr-utcában lévő Blényessynek 67 ezer, a mellette lévő, hasonló forgalmu Kovács Károlynak már 126.129 és az ugyancsak ebbe a csoportba tartozó Fina vendéglőnek pedig 180.000 lejben állapították meg az adóját. A Bolya Dénes tulajdonát képező „Bagolyvár” étteremre pedig 835 ezer lejt vetettek ki.

Ezek a számok, de a továbbiak is azt bizonyítják, hogy az adókiutások munkája minden rendszer nélkül folyt és azt önkényesen állapították meg a pénzügyigazgatóság tisztviselői. Egyáltalán nem vették figyelembe a forgalmat és teljesen ötletszerűen, „rököszent” után születtek meg ezek a valóságától teljesen távolálló számok.

De nemcsak a vendéglős szakmanak, hanem az egész kereskedelemnek és iparnak hasonló a helyzete. Aurel David és társa, Dózsa György-utcai üvegkereskedés 300.000 lej adókiutásban részesült. A cég egész raktára nem fedezi ezt az összeget, nem hogy az esetleges haszon. Gavril Olteanu fűszeres adója 132 ezer, árukészlete 18—20 ezer lej, Sándor Lajos fűszeresre a Pata-utca végén 68 ezer lejt adót róttak ki, árukészlete 15 ezer körül mozog, Mioara Moody tulajdonát képező „Liana” drogéria adója 104.885 lej, árukészlete mintegy 20 ezer lej értékű, Szegő Vidor drogéria a Heltai-utcában 99 ezer lejt adóra lenne jó a pénzügyi szerint, árukészlete nem ér többet, mint 15 ezer lejt; ugyanakkor a „Victoria”

Szappan-utcai illatszernagykereskedést, amely nagy áruval, tisztviselőkkel dolgozik, mindössze 210 ezer lejre értékelték adózási szempontból. Tóth Géza Dézsma-utcai fűszeres, akinek kis üzletében alig találunk 8—10 ezer lejt értékű árut, 83 ezer lejt kellene, hogy fizessen az adóba.

NESTORESCU FŐFELÜGYELŐ ÉS ROSSZ SZELLEME — PISEU

A felsorolásokat jelen alkalommal nem folytattuk, de feltétlenül értenünk kell Nestorescu pénzügyi főfelügyelő szerepét, akit az adókiutások ellenőrzésére küldtek le Bukarestből és ezt a munkakörét úgy értelmezte, hogy a kivetett összegeket a négy, de sok esetben a tízszeresére is felemelte.

Nestorescu ur egyáltalán nem vette magának azt a fáradságot, hogy a helyszínen győződjék meg az igazságról. Megelégedett egy helybeli cimborájával, Piseu Ioan pénzügyigazgatósági szolgálatteljesítő infomációjával. Piseu ur azonban nem minden esetben volt rosszmájú, mert olyan esetek is voltak, ahol éppen a kivetett összeg leengedését javasolta és véletlenül mindig ott, ahol indokolt lett volna emelni.

A dolog szabályosan úgy néz ki, mintha bizonyos pénzügyi szervek az adókiutások alkalmával tudatosan arra törekednének, hogy elviselhetetlen terhekkel tönkretessék a kisiparosokat és kis-kereskedőket és kisiparosokat, holott, köztudomású, hogy kormányunk ennek az ellenkezőjére törekszik. Akik tehát ezt teszik, legalább olyan veszedelmes ellenségei az ország demokratikus gazdasági rendjének, talpraállásának, mint az üzerek és szabotőrök. Legalább is az a fajta adókiutás, amelynek a jövedelmezőségi kulcsa magasabban volt megállapítva, mint a törvényesen megengedett haszon százaléka — nem minősíthető másként.

Az ilyen elemeket természetesen a leg-rövidebb úton el kell távolítani az állami életből. Demokratikus hatóságaink éppen ezért Kolozsvárt is leváltattak néhány népiellenes pénzügyi tisztviselőt. Köztük volt az egész várost végigszaroló

Diocanu ellenőr, Nicolcescu Ioan, Pop Ghita és még néhányan.

Titokzatos befolyások azonban valamennyit tisztára mosták és rövid időn belül kimentették.

ERÉLYES TISZTOGATÁST!

Ezeket a demokráciaellenes, zsaroló és korrupciós elemeket még a komprimálás sem

távolította el. Sőt, mikor Nicolcescu, aki bírható szakszervezetellenes izgató — véletlenül komprimálták, hamarosan jóvá is tették a „hibát” és még magasabb beosztásba ültették.

Nicolcescu, Diocanu, Pop Ghita és a többi ma is még háborítatlanul és szemtelen fölénnyel élvezik demokratikus

Emberesempészés miatt letartóztatták a petei határrendőrség teljes személyzetét

NAGYVÁRAD. — Sorozatos emberesempészés miatt letartóztatták a petei határrendőrség egész személyzetét és vám-tisztviselőit. Mint kiderült, Iancu Gheorghe, a petei határrendőrség egyik detektívje volt az emberesempész banda feje, aki szatmári felhajtókkal együtt dolgozva, hamisított kiutazási végzésekkel többszáz embert csempészett át a határon. Átlagban 5000 lej volt az átsempészés díja, amit Iancu ügyfelei minden egyes esetben szívesen meg is fizettek.

A nagyszilű emberesempész bandára Iancu Gheorghe életmódja hívta fel a hatóságok figyelmét. Iancu, gyakran látogatott be Szatmárra, ahol zajos mulatózásokat rendezett és kirándulásai alkalmával vasútsággal szórta a pénzt.

Megfigyelés alá helyezték és éppen akkor csípték el, amikor hamisított kiutazási végzésekkel egy újabb csoportot akart a határon átsempészni. Így Iancu, mint segítőtársait — köztük a vámkiutazási tisztviselőjét is — letartóztatták és a nagyváradi rendőrfelügyelőségre kísérték. Az ügyben a nyomozás még folyik.

Népellenes magatartásért

8 ügyvédet kizárt tagjai sorából a kolozsvári Ügyvédi Kamara

KOLOZSVAR. — A kolozsvári Ügyvédi Kamara tisztogató bizottsága október 22-én megtartott ülésén a 643—1944. évi törvény alapján az alább felsorolt ügyvédek ellen a tisztogatói eljárás lefolytatása után a következő határozatot hozta:

Dr. Nagy László kolozsvári ügyvédet, Kolozsvár város volt tisztifüggészét, 2 évre, dr. György Barna kolozsvári ügyvédet 3 évre, dr. Péterffy Jenő kolozsvári ügyvédet örökre, dr. Visky Ernő kolozsvári ügyvédet 5 évre, dr. Jancsó Albert kolozsvári ügyvédet örökre, dr. Vargha Lajos kolozsvári ügyvédet, Kolozsvár volt imrédysta főispánját örökre, dr. Werther Károly beszercei ügyvédet 2 évre, dr. Nagy Jakab dési ügyvédet pedig 5 évre kizárta az Ügyvédi Kamara tagjai sorából.

A felsorolt ügyvédek népiellenes magatartása közismert a demokratikus közvélemény előtt. Közülük egyeseket mint háborús bűnösöket távollétükben el is ítét a Népbíróság. A tisztogató bizottság — ha elkészen is — csak kötelességét teljesítette, amikor a haladás szellemének ellenségeit eltávolította a hivatásukat a dolgozó nép érdekében teljesítő ügyvédek sorából.

Október 26-ig kifizetendő a lakbér és az utána járó különleges házbéradó

Kik fizetnek házbéradót?

KOLOZSVAR. — A lakbérre szabályozó új törvény értelmében október 26-ig jogi következmény nélkül egyenlíthetik ki a lakók a stabilizáció óta október 1-ig esedékes lakbérüket. Eddig az időpontig kötelesek befizetni az adóhiva-

talhoz a lakbér után járó különleges adót is. Olvasóink tájékoztatására közöljük: Függetlenül attól, hogy a lakó augusztus 1-én, illetve elsőnapjaiban, tehát augusztus 11-ig kifizette az augusztus végéig, vagy még hosszabb időre járó házbéret, a különleges házbéradót augusztus 15-től számítva köteles megfizetni.

Azok, akik október 26-ig nem fizetik be a különleges adót, a következő nap már 25 százalékkal többet kötelesek fizetni és ezenkívül a késedelmi kamatokot is meg kell fizetniük. Mulasztásuk egyben lakbérserződésük felbontó oka is.

Félreértések elkerülésére hangsúlyozzuk, hogy a köztisztviselők, kollektív szerződés alapján dolgozó testi és szellemi munkások, deportáltak, hadiözvegyek, hadiárvaik, hadirokkantak, nyugdíjasok,

talhoz a lakbér után járó különleges adót is. Olvasóink tájékoztatására közöljük: Függetlenül attól, hogy a lakó augusztus 1-én, illetve elsőnapjaiban, tehát augusztus 11-ig kifizette az augusztus végéig, vagy még hosszabb időre járó házbéret, a különleges házbéradót augusztus 15-től számítva köteles megfizetni.

Azok, akik október 26-ig nem fizetik be a különleges adót, a következő nap már 25 százalékkal többet kötelesek fizetni és ezenkívül a késedelmi kamatokot is meg kell fizetniük. Mulasztásuk egyben lakbérserződésük felbontó oka is.

Félreértések elkerülésére hangsúlyozzuk, hogy a köztisztviselők, kollektív szerződés alapján dolgozó testi és szellemi munkások, deportáltak, hadiözvegyek, hadiárvaik, hadirokkantak, nyugdíjasok,

kartársakkal szemben helyzen előnyeket. Vajon miért?

A helyzet rendkívül komoly. Amennyiben nem történik sürgős intézkedés, kereskedelmünk és iparunk van veszélyeztetve. Nem lehet tovább tűrni ezt a sérélyes helyzetet, mert tisztességes kereskedelmünk és iparunk sérélyme együtal demokratikus gazdasági rendünk sérélyme is. Nem elég a felszínes, pillanatnyi enyhülést biztosító intézkedés, hanem radikálisan meg kell tisztítani a pénzügyi szerveket a Nicolcescu és társaiknak romboló szellemétől. Ki kell seperi mindazokat a demokráciaellenes személyeket, akik a szakszervezetek ellen izgatnak, zsarolnak és minden formában a demokratikus gazdasági rendet akarják háttámaszni.

Itt az ideje, hogy a pénzügyi szervek dzsungelje-eilen meginduljon a nyílt harc. Állandóan napirenden kell tartanunk ezt a kérdést és mindaddig vissza kell térnünk reá, amíg a szükséges tisztogatás be nem következik s amíg a teljes adóügyi reform meg nem valósul. De a legjobb reform is hiábavaló, ha a pénzügyi hatóságokat — a többi hatóságokhoz hasonlóan — idejében meg nem szabadjtják az oda nem való elemektől.

TÓTH KÁLMÁN

Munkában a GESZ

3 leleplezés egy nap alatt

KOLOZSVAR. — A megyei Gazdasági Ellenőrző Szerv közegei október 23-án, csütörtökön a reggeli órákban a feleki vámnál fel-tartóztatták a St. M. 153. rendszámú tehergépkocsit. A gépkocsi, amely a nagybányai „Phönix”-gyár tulajdona, átlátszó volt megrakva.

A kocsi Eiséroje, Zelmann Jakab — akiről még nem állapították meg, hogy milyen kapcsolatban van a gyárral — az ellenőrknek igazolásképpen egy megbízólevelet mutatott fel, amit a gyár ellátószervétől kapott. Zelmann ezzel a levéllel akarta igazolni a szállítást. Az ellenőrök a megbízólevélhez csatolt leltár alapján átvizsgálták a rakományt és megállapították, hogy a kettő nem egyezik. A gépkocsi rakományának mintegy egynegyed részét vette ki az áru, ami a megbízólevélben fel volt tüntetve.

A GESZ-ellenőrök bekísérték a gépkocsit és utasait az ellenőrzőszerv hivatalába, ahol megkezdődött Zelmann kihallgatása.

Zelmann azt állította, hogy a zárolt készlethez tartozó élelmiszereket a gyár bukaresti központi irodájának alkalmazottjai számára akarta Bukarestbe szállítani. Arra a kérdésre, hogy miért nem tartották be a hivatalos formáságot,

kát és miért van más és több áru a kocsin, mint amennyi a megbízólevélben fel van tüntetve, Zelmann nem tudott kielégítő választ adni.

A gépkocsi löbzezer tojás, nagymennyiségű liszt és olaj, azonkívül turó, gyümölcs és vaj volt.

8664 METER CSŐ ÉS 433 DARAB VILLANYKÖRTE A „CONSTRUCTIO” TITKOS RAKTÁRÁBAN

A Gazdasági Ellenőrző Szerv közegei október 23-án felülvizsgálták a Gombos Erzsébet-féle. Déák Ferenc-utca 7 alatt lévő „Constructio”-cég árukészletét. Miután elvégezték az ellenőrzést és mindent rendben találtak, egy, az üzletben elejtett szóból megtudták, hogy a ház padlásán Gombos Erzsébetnek raktára van. Felmentek a padlásra, ahol egy sarokban eldugva 109 kötés, 8664 méter Borman-csővet találtak. A padlás után a pincét is átkutatták, ahol 433 darab izzó volt elrejtve.

Megállapították azt is, hogy Gombos Erzsébet az árukat nem függesztette ki sem a kirakóban, sem az üzlethelyiségben.

A gazdasági ellenőrök Gombos

Erzsébetet letartóztatták, a izzókat a helyszínen kiárusították, a burkoló-csőveket pedig elkobozták.

IPARENGEDÉLY NÉLKÜLI POSZTÓKERESKEDÉS...

Biró György posztókereskedő a „Hercules” üzletház egyik albrérlje volt, társával, Lőb Imrével együtt. Szeptember elején a társasviszony megszünt közöttük, visszadták az ipart, az árukészleteiket pedig nem jelentették be, mert mint mondták — kiárusították.

Október 22-én, a GESZ ellenőrei a „Hercules”-cég árnellátását ellenőrizték. Meglepetve tapasztalták, hogy az áruházzal egyik részében, egy olyan kereskedelmet folytató bérlő van, aki kimutatásokban nem szerepel. A kereskedő Biró György volt, aki bár iparúrt beadta, megszüntette, mégis árusított, eddig még ismeretlen módon hozzájárva a szükségcs, hivatalos számla és jegyzékfelmérőkhöz, amit az adóhivatal csak iparral rendelkező egéneknek adhat ki.

Biró árukészletét — 731 méter szövetet és különböző nagymennyiségű bélésrút — elkobozták. Birót letartóztatták és bíróság elé állítják, ahol adócsallásért is felelnie kell.

A Gazdasági Ellenőrző Szerv közegei október 23-án felülvizsgálták a Gombos Erzsébet-féle. Déák Ferenc-utca 7 alatt lévő „Constructio”-cég árukészletét. Miután elvégezték az ellenőrzést és mindent rendben találtak, egy, az üzletben elejtett szóból megtudták, hogy a ház padlásán Gombos Erzsébetnek raktára van. Felmentek a padlásra, ahol egy sarokban eldugva 109 kötés, 8664 méter Borman-csővet találtak. A padlás után a pincét is átkutatták, ahol 433 darab izzó volt elrejtve.

Megállapították azt is, hogy Gombos Erzsébet az árukat nem függesztette ki sem a kirakóban, sem az üzlethelyiségben.

A gazdasági ellenőrök Gombos

Magyar közművelődési napok Temesvárott az országos magyar kongresszus alkalmából

KOLOZSVAR. — A Magyar Népi Szövetség központi székházában pénteken délután Balogh Edgár elnökletével értekezletet tartott a közművelődési ügyosztály. Az értekezleten résztvett Szentimrei Jenő, az Állami Magyar Színház igazgatója, Méliusz József művészeti vezérfelügyelő és Nagy István, a Zene és Színművészeti főiskola igazgatója is. A Magyar Népi Szövetség politikai titkárságát Bánya László képviselte. Az értekezlet november 7-ének mellő megünneplésével foglalkozott és énnapi szónokokat jelölt ki, akik a magyar színházban bemutatásra kerülő szovjetdarabok előadása előtt a nagy orosz forradalom egyetemleges jelentőségét méltatják.

Behatóan foglalkozott az értekezlet a MNSZ harmadik országos kongresszusának kulturális programjával is. Temesvárott ez alkalommal könyvkiállítást rendez a

írók, újságírók, művészek, köztisztviselők és jótékonyági egyesületek nem fizetnek különleges házbéradót, hanem a házbérukot teljes összegben a háztulajdonosnak fizetik.

A szabadfoglalkozásúak (ügyvédek, orvosok, mérnökök, vállalkozók), kisiparosok, kollektívszerződésen kívüli magántisztviselők házbérukot 40, a kereskedők, szalkalmazottnál többet foglalkoztató, vagy 5 létről erősebb gépet használó iparosok házbéruk 60, a fényüzési üzletek tulajdonosai pedig házbéruk 75 százalékát kötelesek közvetlenül az adóhivatalhoz befizetni.

Azok az értekeztek, akik az új lakbér kérdésében nem tudnak megállapodni, forduljanak a járásbírószágon működő lakbérmegállapító bírósághoz.

Józsa Béla Athenaeum és a kongresszust követő irodalmi estén többek közt Asztalos István, Gaál Gábor, Nagy István, Szabó László, Scmlér Ferenc és Szobotka Ádrás írók szerepelnek. A temesvári fiatalok Sárközi György Dózsadrámáját adják elő.

Az értekezlet elhatározta, hogy a Petőfi-alap javára színiestély versenyek, dalosinnepélyek s néptáncbemutatók szervezésére hívja fel a MNSZ megyei és járási szervezeteit.

Végeztül az értekezlet behatóan foglalkozott a kolozsvári Állami Magyar Színház helyzetével s elhatározta, hogy széleskörű társadalmi ankétot rendez ana lehetséges tisztázására, amelyek közt a magyar népszéneket cselekvőleg be lehet vonni legnagyobb nemzetiségi kultúránkunk új és magas színvonalú művészeti programjának felkarolásába.

Helyzetjelentés a tifuszfrontiról:

42 új tifuzsmegbetegedés Kolozsváron — új erőre kapva tovább dühög a járvány

A „Rapid” autóbustársaság minősíthetetlen magatartása

KOLOZSVÁR. — Nap-nap után közöltük az egészségügyi hatóságok figyelmeztetését, hogy ne hagyja el senki a tifuszjárvány elleni óvintézkedések betartását, mert az esetek gyérülése egyáltalán nem jelenti a járvány-veszély megszűnését. Az egészségügyi szakembereknek volt igaza, akik állandóan a további küzdelem szükségét hangsúlyozták.

Negyvenkét új tifusz eset bizonyítja, hogy a veszély nem múlt el, hanem talán még erőteljesebben fenyegeti a város közönségét, mint eddig.

Negyvenkét új kiütéses tifusz beteget szállítottak a kórházba az elmúlt hét folyamán. Ez a szám azt mutatja, hogy még fokozottabb intézkedésekre van szükség és a közönségnek is sokkal fokozottabb mértékben kell kivenni a részét a veszedelmes járvány terjedése elleni küzdelemben, mint eddig.

Egészségügyi hatóságaink és az önfeláldozó önkéntes egészségügyi osztagok munkája egy pillanatra sem szünetel. A városi tisztiorvosi hivatal vezetői által kidolgozott pontos terv szerint folyik a város területén a féregtelenítési harc.

ÖNKÉNTEK FÉREGTELENTŐ OSZTAGOK A HAJNALI UTCÁN

Még alig tör meg a fény az éjszaka sötétségét, mikor a kora téli reggelek szürkületében orvosok, orvostanhallgatók, ápolónők egészségügyi segédszemélyzetek tagjai csoportosulnak a tisztiorvosi hivatal előtt. Porszóró készülékekkel, fertőtlenítő szerekkel megakéztatták indúlnak el a város külvárosi negyedei felé, ahonnan az előző napokban újabb megbetegedéseket jelentettek.

Önként vállalkoztak a nem éppen veszélytelen munkára. Kitelezik magukat a fertőzés veszedelemnek, hajnali órákban kelnek és minden áldozatot vállalnak, hogy munkájukkal talán ezrek életét, egészségét mentse meg.

A hatósági felhívások elérték, hogy minden jóérzésű magánszemély, minden vállalat, a legmesszebbmenően támogassa ezt a rendkívül fontos munkát, amit ezek a fiatal orvosok, orvosnők, ápolók és egyetemi hallgatók, katonai egészségügyi osztagok magukra vállaltak.

A „RAPID” NEM HAJLANDÓ ...

A „Rapid” autóbustársaság azonban — amely már nem egy ízben adta tanujelét annak, hogy

kimondottan csak nyereszkeedésre alapozott vállalkozás, amelynek nincs egyéb gondja, mint minél nagyobb hasznot kicsikarni a rozoga járművekből és minél jobban kiszarolni az utazó közönséget, ezáltal sem tagadta meg önmagát.

Minden indokolás nélkül visszautasította a tisztiorvosi hivatal felhívását, hogy a féregtelenítő egészségügyi osztagokat reggel szállítsa el a város távoli pontjain lévő munkahelyére és este, munkájuk befejeztével, hozza vissza a városi tisztiorvosi hivatalhoz.

A „Rapid” autóbustársaság azonban erre a minimális áldozatra sem volt hajlandó, hogy ezzel járuljon legalább hozzá a tifuszjárvány elleni küzdelemhez. Mint ahogy nem volt hajlandó arra, sem, hogy kocsjait a szükséges módon fertőtlenítse és ezáltal az utazó közönséget óvja meg a fertőzéstől. A város területén futó autóbuszok nyüzsgönek a féregtelenítő. Csak véletlenül mulik, hogy

az autóbuszokon utazók nem fertőzik meg magukat.

NE UTAZZUNK A FÉRGES AUTÓBUSZOKON

Nem tudjuk megérteni, hogy a város vezetősége miért tűri el a Rapid autóbustársaság részéről ezt a minden kritikán átvált, egyenesen közönségtelen magatartást. Ez a felfogás — ami nem első ízben jelenik meg — a társaságnál teljesen indokolt ténnyé, hogy azonnal vonják meg a részükre kiadott engedélyt. Ez lenne a legcélszerűbb eljárás. Meg kell vonni a Rapid koncesszióját és a város vegye saját kezelésébe az autóbustársaság forgalmát. De addig is, a közönség ne utazzon annak a társaságnak a kocsiján, amely annyi felelősséget sem érez magában, hogy tisztán tartsa kocsiját és az utazóközönséget megvédje a fertőzéstől. Aki nem akar tifuzst, ne utazzon a férges Rapid autóbuszokon!

A Román Kommunista Párt Kolozsvár-megyei szervezetének Tanulmányi és Adatgyűjtő Csoportja rendezésében

ma, 25-én, szombaton este 6 órakor a Diákház kistermében

Gaál Gábor

egyetemi tanár „Az erdélyi magyar értelmiség utja” címen előadást tart.

Az előadást vita, majd műsor követi.

A belépés díjtalan.

Kalákában tisztítjuk ki a Malomártok

KOLOZSVÁR. — Veress Pál alpolgármester pénteken délután az összes szakszervezeti vezetők jelenlétében ismertette a város újjáépítési mozzalmát. Kolozsvár városának anyagi alapjai nincsenek, így az újjáépítést közmunkával kezdik meg. Ennek a munkának egyik része a város közepén átfolyó Malomártok megtisztítása, mert a mai állapotában nagy veszélyt jelent a közellátás szempontjából.

Vasárnap mozgósítani fogják a város dolgozóit. A város vezetőségének felhívására legelőször a munkásifjak és a szakszervezetekbe tömörült dolgozók jelentkeztek az önkéntes közmunkára és így vasárnap reggel 7 órai kezdettel megkezdik a Malomártok kitisztítását. Az árktól több részre osztották: A

Strandtól a Vasile Alexandru-utcáig terjedő részt a Schul- és a sörgyárak munkásai és a molnár szakszervezetek, valamint a Viz- és Villamosművek dolgozói tisztítják ki. A második szakaszt, a Vasile Alexandru-utcától a Munkásbiztosító Intézetig a CFR, a posta, a textil szakszervezet és a diákszövetség fogja rendezni. A következő szakaszt a Kovács-malomig a munkás ifjak, a szállítási szakszervezet dolgozói és a dohánygyári munkások tartarják. A Kovács-malomtól a Viktória-malomig a Rendor-gyári, a fémipari dolgozók, a faipari szakszervezet tagjai és az élelmiszeripari dolgozói lépnek munkába, míg a Malomártok többi részét a Dermatagyár munkásai tisztogatják.

1705 kaszát, 7601 sarlót, 45 vetőgépet és nagymennyiségű egyéb iparcikket

osztottak ki a vetési munkában kitűnt kolozsmegyei földművesek között

A megyei időközi bizottság mozgalmat indít az analfabétizmus leküzdésére

KOLOZSVÁR. — Kolozs megye időközi bizottságának pénteken délelőtti ülésén az özi vetési munkálatokkal és a vármegye más égető kérdéseivel foglalkozott.

Az elnöklő Bianu Petre dr. megyefőnök rámutatott arra, hogy Kolozs megye eddig a vetési tervezet 50 százalékát teljesítette. A megye vezetősége a minisztérium segítségével mindent elkövetett, hogy a vetőmagszükségletét a falu gazdálkodói részére biztosítsa. A földművesek pedig megértve a feladat fontosságát, párosankint egymással versenyezve vesznek részt az 1947—48. évi gazdasági harcban.

A legutóbbi napokban Kolozs megye 50 községe közt a következő iparcikket osztották ki: 1705 darab kaszát, 6701 darab sarlót, 1000 darab kaszalkövet, 2330 kiló vaslemez, 527 darab kárpát, ástót, 435 darab lapátot, 1000 darab istállólapátot, 1200 darab ekevasat, 240 kiló onyvet, 380 méter aszfaltkört, 200 kiló patkoszeget, 672 kiló vasedényt, 2500 darab lámpacsövet, 350 tucat cénrát, 27080 pár

csizmnapátkót, 300 kiló bakancsot, 10 darab tengerruhát, 200 tucat kését, villát, kanalat, 500 tucat ruhafestéket, 3350 kiló lécot, 3000 darab acélvillát, 25 darab tengervetőgépet, 20 darab 16 soros vetőgépet, 2200 darab vedret, 300 doboz cipőkremet, 1000 darab tisztítóport, 10.000 darab poharat, 400 darab lámpacsavart, 1300 darab fejszét.

Többek felszólalására Bianu Petre dr. megyefőnök megígérte, hogy legközelebb a városok külterületi lakó szorgalmas földművesek is részesüljenek a szövetségek által kiosztásra kerülő iparcikkekkel.

Egyes felszólalók tudomására hozták a megye vezetőségnek, hogy a szövetségek közül többen az ipari cikkeket természetbeni ellenszolgáltatásért adják csak ki. Bianu Petre dr. utasította az INCOCP vezetőségét, hogy ezt a viszítás helyzetet szüntesse meg és a visszafelé tisztítókat távolítsák el az intézéstől. Ugyanakkor az INCOCP bármilyen természetű összegyűjtött élelmiszert készpénzzel vásárolhat fel.

Bianu Petre dr. kezdeményezésére megkezdte analifabéta tanfolyamokat szervezni. A megyefőnök ismertette az a szomorú helyzetet, amelyben külön-külön Kolozs megye egyes vidékének lakói vannak. Tanítóihiány miatt nemzedékek nem tudnak írni-olvasni. Ezt a szomorú helyzetet a demokrácia fel kell számolja s ez nemcsak a tanügyi hatóságok, hanem minden állampolgár elsőrendű feladata. Elmondotta, hogy a megyében több mint 50 községben má sincs tanító. Vannak községek, ahol ma a 200—250 gyermek iskola is tanító nélkül van. Tanítók ugyanis nem akarnak a központoktól távoluló falvakban dolgozni, mindenki a városba és a

nagyközségekbe buzódik. Javasolta, hogy a tanügyi szakszervezet, tanügyi hatóságok, valamint a demokratikus értelmiség indítson mozgalmat a megye analfabétizmusának megszüntetésére. A községi időközi bizottságok pedig ott, ahol tanító nincs — saját költségükre fogadjanak tanítókat, biztosítsa fizetésüket, lakásukat és ellátásukat.

Az időközi bizottság felhatalmazta a megyefőnököt a szükséges lépések megtételére, aki felhívással fordult mind a tanügyi szakszervezet, mind a tanügyi hatóságok vezetőihez, hogy a szükséges tanítók beállításával szüntessék meg Kolozs megyében az analfabétizmust.

Megérkezett az új ABC-és könyv

KOLOZSVÁR. — A nemzetnevelési minisztérium új tankönyveinek első szállítmánya után, most a Palkó—Tarpai-féle ABC-és könyv is forgalomba került. A könyv pénteken hagyta el a sajtót Kolozsvárról. Darabja 137 lej.

Felhívjuk a középiskolák igazgatóságának figyelmét, hogy a könyveket mind hamarabb rendeljék, vagy vésselek meg a tanulókkal. A városi iskolák utánvétel postán is megkaphatják a Józsa Béla Athenaeumban, melynek pontos címe: Kolozsvár, Piața Libertatii—Szabadság-ter 12 szám.

nyokkal alkalmaznak. Weisz, Horea-ut 82 szám. 5475

IDŐSEBB férfi mindenes, aki a feleség is ért, azonnali belépésre keresek. Esetleg lakást kaphat. Értekezni Dézsma-utca 5. 5477

INTELLIGENS, perfekt szobaleányt jó bizonyítvánnyal felveszek. Bolyai-utca 7, II. emelet, ajtó 11. 5495

KÜLÖNFÉLEK

36 ÉVES, mezőgazdasághoz is értek kereskedelmi tisztviselő házasság céljából megismerkedne özvegy, vagy hajadon nővel. Kalandornok kíméljenek. Cím: Vulkán Kálmán Sibiu, Piața Regele Ferdinand 23. 5486

2—2 és fél éves kislányt örökbe fogadnék. Egész árva legyen. Hosszu-utca 36 szám. Westermann. 5488

WERTHÁN Edith névre szóló fényképes igazolvány, tartózkodási engedély, orvosi bizonyítvány elveszték. Becsületos megtalálóját kérem, juttassa a Minorvanyomdába. 5515

MUNKÁSNAK, tisztviselőnek kifestem a lakását részletfizetésre. Cím: Radoș festéküzlet. 5502

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavankint 2 lej. Legkisebb hirdetés (10 szó) 20 lej. Állást keresőknek 10 szój 15 lej. Cim a kiadóban és jelleges hirdetéseknel 5 lej pótdíj fizetendő. Szöveghirdetés szavankint 5 lej. Közgazdasági hirdetés szavankint 6 lej. Keretes hirdetés négyzetcentiméterenkint 4—5 lej. Házasság—levelezés 5 lej szavankint. Nyilvter szavankint 10 lej.

ELADO egy „Siemens” 2 karikás,

2000 Wattos villanykályha. Cim a kiadóban. 5525

4+1 KITUNÓ állapotban lévő, három hullámos szuper rádió olesón eladó. Timár-utca 2. 5524

EGY világos drap 100-as oszlopkályha lebontásra eladó. Téglás-utca 81 5489

ELADO egy GMC Buick, 3 tonnás teherautó, vagy eleserőnlém egy 1 tonnás teherkocsival, vagy egy luxuskocsival. Széchenyi-ter 6, Moiriu bodgá. 5522

SZVETTERKÖTŐGÉP 4-es, 60 széles, kitűnő állapotban eladó. Weisz gépke. reskedőnlé, Horea-ut 82. 5475

KÁPOSZTAS hordót megvételre keresek. Eszterházy-utca 12, I. emelet. 5522

ELADOK jó állapotban lévő kontrollórát. Címket a kiadóba „Stopper” jellegre. 5520

GOLYÓSPRÉS, turis-recht, platni, villanymotor eladók. Cim a kiadóban. 5521

RÁDIO Orion 4+2, egy kvarclámpa és egy Naumann süllyesztos varrógép eladó. Kálmán-utca 11, II. emelet. 5519

ELADO olesón sürgősen az állomás környékén három lakrészből álló, istállóval, nagy telekkel, beköltözhető házzal. „Terno” ügynőség, Széchenyi-ter 16, bejárat a Kádár-utcából. 5517

ELADO egy fürdőszobaberendezés és

ingatlan-lakás

INGATLAN, kis családi házat venniék örök eltartásért. Érdeklődni Istók irodában, Mária királyné-utca 11. 5442

ELCSEBŐLEK kolozsvári házat magyarszági házzal és Szászrégenből 12 kilométerre főtton fekvő 2000 négyzetméteres üres telekkel Budapest környékén lévő üres telekkel. Cím: hadni „Terno” ügynőséghez, Széchenyi-ter 16, bejárat a Kádár-utcából. 5482

ELADO ház felerőzben is. Tudor Vladimirescu-utca 27. (Törökútvágás mellett). Érdeklődni Csillag-utca 2. 5514

ELADO ház hely 500 négyzetméteres, a szomszálvi vámon tul. Érdeklődni Arpad-ut 31. 5511

MŰHELYEMET megosztanom. Érdeklődni Szabadság-ter 11, házfelügyelőnl. 5576

ALLAST KERES

36 ÉVES középiskolás lány gyermekek mellé állást keres. Címket a kiadóba kérek „Erzsébet” jellegre. 5454

KÖZÉPKORU nő kisebb családhoz, elmenne mindenesre, vidékre is. Cim a kiadóban. 5505

ALLAST KAPHAT

MINDENES főzónót jó bizonyítvánnyal

10.000 literes boros hordók
eladók, olcsó áron.

Sitter, Árpád-ut 26. sz.

Eladó
új „Mercedes Prima” magyar belső táskatörőgép
Érdeklődni 8—12 között Kolozsvár CE.